

Bydgoszcz, 21 maja 2018 r.

WOJEWODA KUJAWSKO-POMORSKI

WPS.IX.431.1.7.2018.BG/ACz

**Pan
Krzysztof Jankowski
Dyrektor
Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej
typu socjalizacyjnego
mieszkanie usamodzielnienia
ul. Grunwaldzka 49/2
85-239 Bydgoszcz**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art.122, 186 pkt 3 i art. 197 b ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2017 r. poz. 697 z późn.zm.) oraz § 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz.U. poz. 1477), w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej typu socjalizacyjnego - mieszkanie usamodzielnienia ul. Grunwaldzka 49/2, 85-239 Bydgoszcz (zwanej dalej POW lub Placówką) przeprowadzona została w dniach 18, 19 i 20 kwietnia 2018 r. kontrola prawidłowości w trybie zwykłym.

Kontrola przeprowadzona została przez:

1. B.G. – starszego inspektora wojewódzkiego Wydziału Polityki Społecznej Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy, kierującego zespołem inspektorów,
2. A.Cz. – starszego inspektora wojewódzkiego Wydziału Polityki Społecznej Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy

na podstawie Upoważnienia Nr 199/2018 z dnia 5 kwietnia 2018 r.
w zakresie:

1. przedmiot kontroli:
  - stan organizacyjno-prawny jednostki kontrolowanej,
  - przestrzeganie standardu usług, opieki i wychowania w placówce,
  - przestrzeganie praw dziecka,
  - kwalifikacje osób pracujących z dziećmi.
2. okres objęty kontrolą – od 1 stycznia 2016 r. do 17 kwietnia 2018 r.

W wyniku przeprowadzonej kontroli działalność jednostki ocenia się pozytywnie.

Dokonana ocena została oparta o następującą skalę ocen¹:

- pozytywna,
- pozytywna z uchybieniami,

---

¹ Na podstawie zarządzenia Nr 371/2017 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 12 grudnia 2017 r., w sprawie wprowadzenia Regulaminu kontroli.

- pozytywna z nieprawidłowością,
- pozytywna z nieprawidłowościami,
- negatywna (po przekroczeniu progu istotności).

Oceny dokonano na podstawie poniższych ustaleń:

1. Stan organizacyjny - prawny jednostki kontrolowanej

Placówka funkcjonuje na podstawie Statutu Bydgoskiego Zespołu Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych stanowiącego załącznik do Uchwały Nr LIII/1140/14 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zmiany i przyjęcia tekstu jednolitego statutu Bydgoskiego Zespołu Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych, stanowiącego załącznik do uchwały w sprawie placówek opiekuńczo-wychowawczych funkcjonujących na terenie miasta Bydgoszczy, w placówkę wielofunkcyjną o nazwie Bydgoski Zespół Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych (zwanym dalej BZPOW lub Zespołem).

Regulamin Organizacyjny Bydgoskiego Zespołu Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych stanowi załącznik do Zarządzenia nr 14/13 z dnia 31 stycznia 2013 r. Dyrektora BZPOW.

Zgodnie z zapisem Statutu, Zespół ma siedzibę w Bydgoszczy przy ul. Traugutta 5 i świadczy usługi opiekuńczo-wychowawcze i specjalistyczne typu interwencyjnego i socjalizacyjnego, w tym jako mieszkanie usamodzielnienia przy ul. Grunwaldzkiej 49/2 w Bydgoszczy.

Regulamin Organizacyjny ww. placówki określa zasady funkcjonowania, szczegółowy zakres zadań dla poszczególnych pracowników oraz zasady kierowania i zarządzania Placówką.

Prawa i obowiązki wychowanka Placówki określa „*Regulamin pobytu dziecka w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej typu socjalizacyjnego - mieszkaniu usamodzielnienia*” wprowadzony zarządzeniem Dyrektora BZPOW.

Zespołem placówek kieruje Dyrektor p. Krzysztof Jankowski. Koordynatorem Placówki jest p. [REDAKTOWANE]. Natomiast Koordynatorem Zespołu Mieszkań Usamodzielnienia jest p. [REDAKTOWANE], która odpowiada za organizację i funkcjonowanie mieszkań usamodzielnienia, jest bezpośrednim przełożonym koordynatorów, specjalistów i pozostałych pracowników zespołu mieszkań usamodzielnienia oraz pełni bieżący nadzór kierowniczy nad całością zespołu mieszkań usamodzielnienia według ustalonego harmonogramu.

Zgodnie z zapisem § 3 ust. 2 Regulaminu - *Organizacja placówki przewiduje limit 13 miejsc dla wychowanków*, jednak z analizy umieszczeń wychowanków w poszczególnych latach wynika, iż liczba dzieci w tej placówce nie przekraczała, od momentu jej otwarcia 12 wychowanków. Przyjęte, praktyczne rozwiązania dotyczące rozmieszczenia dzieci w poszczególnych pokojach wskazują, iż 12 dzieci to optymalna liczba wychowanków w tej placówce. W świetle powyższego, w ocenie kontrolujących należy rozważyć zmianę w regulaminie w zakresie limitu dzieci oraz wystąpić z wnioskiem do Wojewody Kujawsko-Pomorskiego o zmianę decyzji w tym zakresie.

Placówka funkcjonuje na podstawie zezwolenia wydanego przez Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego: Decyzja Nr WPS.IX.9423.10.2013.BG z dnia 12.02.2013 r. Placówka została wyodrębniona ze struktury Bydgoskiego Zespołu Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w wyniku zmian organizacyjnych mających na celu dostosowanie działalności placówek opiekuńczo-wychowawczych do zmian wprowadzonych ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Zapisy Statutowe uprawniają Dyrektora Centrum do wydawania zarządzeń, regulaminów i instrukcji mających na celu właściwą realizację zadań Placówki. Obowiązujące Zarządzenia dotyczą m.in.:

- regulaminu odwiedzin,

- regulaminu i kwoty kieszonkowego,
- procedury urlopowania wychowanków,
- wydawania leków,
- procedury w przypadku samodzielnego oddalenia się wychowanka z placówki oraz w przypadku nie powrócenia w wyznaczonym czasie urlopowania.

A. Standard usług świadczonych przez placówkę:

Placówka mieści się w kamienicy pozostającej w zasobach ADM, zajmuje mieszkanie na piętrze o łącznej powierzchni 123,2 m². W kamienicy znajdują się dwa mieszkania, w tym jedno zajmuje placówka, a drugie pozostaje niezamieszkałe. Budynek wyposażony jest w instalację elektryczną, wodno-kanalizacyjną oraz centralne ogrzewanie (własne - piec gazowy w kuchni). W mieszkaniu znajdują się 3 pokoje, salon, kuchnia, dwie łazienki oraz pomieszczenie gospodarcze. Do dyspozycji placówki jest również piwnica, w której m.in. przechowywane są rowery. Szczegółowy opis pomieszczeń w załączeniu.

W zakresie warunków socjalno-bytowych stwierdzono, iż placówka posiada wszystkie pomieszczenia zgodnie ze standardem określonym w § 18 ust. 3 rozporządzenia MPiPS z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz.U. Nr 292 poz. 1720). Wystrój pokoi odzwierciedla pasję i zainteresowania wychowanków.

B. Zabezpieczenie standardu opieki i wychowania w placówce:

1. Placówka zapewnia wyżywienie dostosowane do potrzeb rozwojowych, kulturowych, religijnych oraz stanu zdrowia wychowanków. Jadłospisy ustalane są przy współudziale wychowanków, w systemie tzw. tygodniowym (na 7 dni) i uwzględniają preferencje żywieniowe dzieci.

Zakupy żywnościowe dokonywane są przez wychowanków wg ustalonych wcześniej dyżurów. W ramach tego dyżuru wychowankowie zdobywają podstawowe umiejętności z zakresu utrzymania gospodarstwa domowego oraz racjonalnego gospodarowania budżetem domowym. Codzienne posiłki przygotowywane są przez wychowanków przy pomocy wychowawcy, stosownie do ich wieku, możliwości i umiejętności. Przyjęto, iż ww. dyżury dotyczą wychowanków powyżej 13 r.ż. Młodsze dzieci przyuczają się do dyżurów poprzez czynny udział w zakupach ze starszymi wychowankami.

Dzieci mają dostęp do produktów żywnościowych całodobowo, a także zapewnione II śniadanie do szkoły. Na dzień kontroli żaden wychowanek nie wymagał diety specjalistycznej.

Z takiej organizacji posiłków zadowoleni są wszyscy wychowankowie, co potwierdziła rozmowa przeprowadzona przez inspektorów kontrolujących placówkę.

Zgodnie z Zarządzeniem nr 11/12 Dyrektora BZPOW z dnia 12 marca 2012 r. w sprawie ustalenia stawki żywieniowej, dla diety w mieszkaniach usamodzielnienia określono w wysokości 11 zł.

2. Wychowankowie mają zapewniony dostęp do opieki zdrowotnej, zaopatrzenia w produkty lecznicze i wyroby medyczne. Podstawową opiekę zdrowotną zapewnia Przychodnia Rejonowa Okole w Bydgoszczy. Ponadto, stosownie do zdiagnozowanych potrzeb, dzieci objęte są specjalistyczną opieką w poradniach: okulistycznej, neurologicznej, ortodontycznej, foniatrycznej, poradni zdrowia psychicznego.

Dokumentacja medyczna wychowanków przechowywana jest w segregatorach wychowanków, w których znajdują się; książeczki zdrowia, wypisy ze szpitali, informacje od lekarzy, zgody opiekuna prawnego na leczenie szpitalne i operacyjne, karty wagi i wzrostu. Ponadto prowadzone są zeszyty ze spisami leków podawanych wychowankom

doraźnie oraz na stałe, przepisanych przez lekarza, jak również rejestr konsultacji lekarskich. Zaopatrywanie wychowanków w leki odbywa się zgodnie z *Procedurą zaopatrywania wychowanków Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej typu socjalizacyjnego - Mieszkanie Usamodzielnienia w leki*. W załączeniu Oświadczenie Koordynatora oraz ww. procedura.

Z uzyskanych informacji wynika, iż w okresie objętym kontrolą w szpitalu psychiatrycznym umieszczonych zostało 3 wychowanków.

3. Zaopatrzenie w odzież, obuwie, bieliznę i inne potrzeby osobistego użytku, w tym środki higieny osobistej – stosownie do wieku i indywidualnych potrzeb, bez zastrzeżeń (co potwierdziła rozmowa przeprowadzona z wychowankami). Dla każdego wychowanka prowadzona jest karta odzieżowa.

Wyposażenie bądź doposażenie podopiecznych Placówki następuje zgodnie z *Procedurą zapotrzebowania wychowanków Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej typu socjalizacyjnego mieszkań usamodzielnienia w odzież oraz środki higieny osobistej i środki czystości*.

Wyposażenie w środki higieny osobistej bez zastrzeżeń, dzieci potwierdziły dostateczne zaopatrzenie w mydło, szampon, dezodoranty, szczoteczki do zębów, pasty do zębów, gąbki do ciała itp.

4. Każde dziecko, zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej, otrzymuje kwotę pieniężną do własnego dysponowania w wysokości od 10 do 20 zł. Wychowankowie osobiście odbierają swoje kieszonkowe od wychowawcy i potwierdzają odbiór podpisem. Wysokość kieszonkowego ustalona jest na podstawie Zarządzenia nr 29/16 Dyrektora BZPOW z dnia 19 października 2016 r. w sprawie ustalenia kieszonkowego dla wychowanków BZPOW oraz Regulaminu przyznawania drobnych kwot do własnego dysponowania (tzw. „kieszonkowego”) w Zespole Mieszkań Usamodzielnienia przez wychowanka Placówki typu socjalizacyjnego w Bydgoszczy. W ocenie kontrolujących, pomimo iż kwota kieszonkowego jest zgodna z obowiązującymi przepisami prawa, należy rozważyć zwiększenie kwoty oraz rozpiętości kieszonkowego w zależności od wieku wychowanków. Zapewnienie dzieciom stałego kieszonkowego na godnym poziomie spełnia funkcje wychowawcze i socjalizacyjne, ponieważ uczy dziecko wartości pieniądza, oszczędzania i zarządzania nim w czasie (planowania wydatków, podejmowania decyzji i ponoszenia ich konsekwencji), a tym samym powinno być ważnym elementem procesu usamodzielniania. Dla przykładu kwota 15 zł dla 17-letniego wychowanka w praktyce nie wystarcza na pokrycie kosztów 1 biletu do kina. Jednocześnie, w ocenie kontrolujących, kwota 15zł dla uczęszczających do szkoły przy ul. Traugutta, a 20 zł dla wychowanka w tym samym wieku, uczącego się poza placówką, może wzbudzać w dzieciach poczucie niesprawiedliwości.

5. Na podstawie analizy teczek wszystkich wychowanków (12) ustalono, iż dla każdego dziecka prowadzona jest teczka osobowa zawierająca:

- Metryczkę, karty pobytu, plan pomocy dziecku, arkusze obserwacji wychowanka, karty medyczne, arkusze kontaktów wychowanka z instytucjami oraz rodziną wychowanka, karty odzieżowe, opinie wychowawcy prowadzącego, pedagoga/psychologa, wywiady środowiskowe, plany pracy z rodziną, protokoły z posiedzeń Zespołu ds. Okresowych Oceny Sytuacji Dziecka, ponadto inne ważne dokumenty dot. wychowanka: skierowanie, postanowienie o umieszczeniu w placówce, inne postanowienia i korespondencja z Sądem, odpis skróconego aktu urodzenia, poświadczenie miejsca stałego zameldowania, świadectwa szkolne, opinie ze szkół, od wychowawców, zaświadczenie o opiece prawnej dziecka, zgoda na prezentację wizerunku.

6. W placówce w okresie objętym kontrolą opiekę psychologiczną od 01.01.2016 r. do 31.08.2016 r. zapewniała p. [REDAKTOWANE], a od 01.09.2016 r. do dnia 3.01.2018 r.

p. [REDACTED] (obecnie na długotrwałym zwolnieniu lekarskim). Aktualnie wychowankowie doraźnie mogą korzystać ze wsparcia psychologa p. [REDACTED] na terenie placówki, jak również p. [REDACTED] na terenie placówki przy ul. Traugutta 5. Oświadczenie w tym zakresie złożyła Koordynator Mieszkań – p. [REDACTED].

W okresie objętym kontrolą psycholog pełnił dyżury w placówce przy ul. Grunwaldzkiej zgodnie z harmonogramem, przyjętym na dany semestr szkolny, w tym również zajęcia indywidualne dla wychowanków ww. placówki przy ul. Traugutta 5.

Psycholog realizuje swoje zadania zgodnie z zakresem czynności oraz rocznym planem pracy

W ramach obowiązków psycholog m.in.:

- prowadzi badania psychologiczne wychowanków,
- współdziała w opracowaniu planów pracy z dzieckiem,
- sprawuje indywidualną opiekę psychologiczną nad wychowankiem,
- prowadzi zajęcia specjalistyczne z wychowankami,
- diagnozuje przyczyny i źródła niepowodzeń szkolnych, zaburzeń rozwojowych, trudności wychowawczych oraz ustala właściwe metody oddziaływania na dziecko,
- współpracuje z sądami rodzinnymi, ośrodkami adopcyjnymi, poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, działem pieczy zastępczej MOPS, asystentami, pracownikami socjalnymi,
- sporządza pisma zewnętrzne,
- bierze udział w społecznościach wychowanków oraz w Zespołach ds. Okresowej Oceny Sytuacji Dziecka, jak również w rozprawach sądowych wychowanków.

Na podstawie badanej dokumentacji ustalono, iż psycholog sporządza:

- Opinie psychologiczne,
- Arkusze badań i obserwacji psychologicznych,
- Karty udziału w zajęciach z opisem ich przebiegu.

Diagnoza psychofizyczna sporządzana jest przez psychologa i pedagoga po bezpośrednim przyjęciu dziecka w POW ul. Traugutta 5 w Bydgoszczy.

W okresie objętym kontrolą psycholog prowadził zajęcia grupowe z czwórką wychowanków. Zajęcia odbywały się systematycznie raz w tygodniu w I semestrze roku szkolnego 2016/2017. Zajęcia miały charakter integracyjny, socjoterapeutyczny, psychoedukacyjny. Z uwagi na trudności wychowawcze i wzajemną agresję zaprzestano ww. zajęć, a dzieci zostały objęte opieką indywidualną. Terapia psychologiczna dotyczyła stabilizacji stanu emocjonalnego, nawiązywania prawidłowych relacji interpersonalnych, апробowanych społecznie form zachowania, relacji rodzinnych. Zajęcia dostosowane były do potrzeb i deficytów dzieci. Starsi wychowankowie, którzy nie korzystają z systematycznej terapii podkreślali w rozmowie z kontrolującymi, iż zawsze mogą liczyć na wsparcie ze strony specjalistów, wychowawców oraz koordynatora placówki. Realizowane czynności odnotowywane są w kartach udziału oraz w dziennikach zajęć.

7. W placówce zatrudniony jest pedagog p. [REDACTED], który pełni dyżury w placówce w każdy wtorek w godzinach od 16.30-19.30 oraz 1 godzinę zajęć w czwartki w pokoju terapii przy ul. Traugutta 5. Bezpośredni czas pracy z wychowankami w ramach zajęć specjalistycznych wynosi 4 godziny.

Pedagog realizuje swoje zadania zgodnie z zakresem czynności oraz planem pracy.

Pedagog sporządza opinie pedagogiczne, prowadzi Arkusze badań i obserwacji pedagogicznych, Karty udziału w zajęciach prowadzonych przez pedagoga z opisem ich przebiegu, Karty kontaktów z instytucjami i rodziną oraz prowadzi Dziennik zajęć pedagoga szkolnego na rok szkolny.

Ponadto, do zakresu działań podejmowanych przez pedagoga podczas pełnienia dyżuru pedagogicznego należą m.in.:

- Konsultacje z wychowawcami na temat funkcjonowania grupy,
- Analiza dokumentacji wychowanków,
- Prowadzenie zajęć w ramach terapii pedagogicznej,
- Rozmowy wspierające, wychowawcze i interwencyjne,
- Doraźna pomoc w nauce i odrabianiu lekcji,
- Współpraca z instytucjami zewnętrznymi oraz rodzicami wychowanków,
- Udział w społecznościach wychowanków oraz Zespołach ds. Okresowej Oceny Sytuacji Dziecka.

Pedagog obecnie pracuje systematycznie z 8 wychowankami, prowadzi zajęcia indywidualne w zakresie stymulacji rozwoju funkcji percepcyjno-motorycznych i poznawczych, rozwijania kompetencji społecznych, utrwalania zasad ortograficznych, nadrobienia i doskonalenia umiejętności szkolnych. Ponadto wszystkie dzieci objęte są doraźną pomocą i wsparciem według zgłaszanych potrzeb oraz obserwowanych trudności. Zajęcia prowadzone są w sposób systematyczny i dostosowane do zdiagnozowanych indywidualnych potrzeb dziecka.

Do narzędzi badawczych stosowanych przez pedagoga należą m.in.:

- Test do badania techniki czytania głośnego wg. Jana Konopnickiego,
- Testy cichego i głośnego czytania ze zrozumieniem,
- Testy i sprawdziany ortograficzne, wybór testów do pisania ze słuchu wg M. Sobolewskiej, znajomość zasad ortograficznych,
- Materiały do badania słuchu fonematycznego oraz analizy i syntezy słuchowej oraz metody badania lateralizacji.

8. W placówce zatrudniony jest pracownik socjalny p. [REDAKTOR] (1 etat na 4 placówki tj. 3 mieszkania przy ul. B. Komorowskiego 22, 57, 63 oraz placówka przy ul. Grunwaldzkiej).

Do zadań pracownika socjalnego należy m.in.:

- Analiza sytuacji wychowanka, jego rodziny, opiekunów i sporządzanie wywiadów środowiskowych,
- Współpraca z asystentami rodziny oraz instytucjami zewnętrznymi,
- Pomoc wychowankowi i jego rodzinie w realizacji planu pracy z rodziną,
- Poradnictwo socjalne,
- Pomoc w przygotowaniu i prowadzeniu procesu usamodzielnienia,
- Pomoc w poszukiwaniu kandydatów na opiekunów prawnych dla wychowanków w odniesieniu, do których toczy się postępowanie w sądach rodzinnych,
- Udział w Zespołach ds. Okresowej Oceny Sytuacji Dziecka.

Pracownik socjalny sporządza m.in.:

- Plany pracy z rodziną
- Indywidualny program usamodzielnienia,
- Notatki służbowe z wizyt w środowisku oraz z rozmów z rodzicami,
- Notatki dotyczące poradnictwa socjalnego dla usamodzielnionej młodzieży,
- Notatki dotyczące przebiegu urlopowania,
- Informacje o kontaktach z wychowankami, ich rodzinami i instytucjami.

Pracownik socjalny przeprowadza pierwszy wywiad środowiskowy w miejscu zamieszkania wychowanka, w celu uzyskania informacji o sytuacji materialnej i życiowej rodziny, prowadzi pracę socjalną na rzecz wychowanków i ich rodzin, nawiązuje i utrzymuje stałą współpracę z innymi instytucjami działającymi na rzecz rodziny, pozostaje w stałym kontakcie z rodzicami, prowadzi dokumentację wychowanków. Ponadto opracowuje Plan pracy z rodziną i monitoruje jego przebieg, jak również wspiera rodzinę i motywuje ją do podjęcia działań prowadzących do stylu życia społecznie akceptowanego.

Dodatkowo z inicjatywy pracownika socjalnego zorganizowano w 2017 r. spotkanie dla rodziców, opiekunów prawnych, rodzin zaprzyjaźnionych wychowanków Zespołu Mieszkań Usamodzielnienia. Podczas spotkania omawiano ważne dla rodziców kwestie takie jak: urlopowanie, odpłatność za pobyt dziecka w placówce, zakres władzy rodzicielskiej, odwiedziny na terenie placówki, sytuacje zdrowotną dzieci. W trakcie zebrania rodzice mieli możliwość zadawania pytań, jak również zapewniono ich o gotowości wsparcia ze strony specjalistów placówki w zakresie poradnictwa socjalnego, psychologicznego, pedagogicznego.

Na podstawie badanej dokumentacji oraz rozmowy stwierdzono, iż pracownik socjalny jest doskonale zorientowany w sytuacji rodzinno-bytowej każdego wychowanka oraz bardzo rzetelnie realizuje swoje obowiązki.

9. Zaopatrzenie w podręczniki i przybory szkolne - wychowankowie placówki, wyposażeni zostali w książki oraz niezbędne artykuły szkolne. Dzieci, uczęszczają do następujących szkół:

- Szkoła Podstawowa Nr 45 – 4 wychowanków,
- Gimnazjum Nr 56 – 1 wychowanek,
- Gimnazjum Nr 44 – 2 wychowanków,
- Gimnazjum Nr 27 (MOS w Chodzieży) - 1 wychowanek,
- Zespół Szkół nr 29 - 1 wychowanek,
- Zespół Szkół Nr 32 - 1 wychowanek,
- Zespół Szkół Nr 12 - 2 wychowanków (Technikum Elektryczno-Energetyczne).

Pokrycie kosztów przejazdu wychowanków do i z miejsca uzasadnionego pobytu dokonuje centrum administracyjne BZPOW, na podstawie pobranej zaliczki przez koordynatora mieszkania. Wszyscy wychowankowie kontynuujący naukę w szkole podstawowej i gimnazjum od marca 2018 r. korzystają z darmowych przejazdów komunikacji miejskiej na terenie miasta Bydgoszczy. Również opłaty za przejazdy wychowanków umieszczonych w MOS/MOW finansowane są przez BZPOW.

Wychowankowie podczas spotkania potwierdzili pełne zaopatrzenie w zakresie potrzeb szkolnych oraz fakt, iż wychowawcy zapewniają bieżącą pomoc w nauce. Ponadto zapewniony jest dostęp do zajęć wychowawczych, kompensacyjnych, terapeutycznych i rewalidacyjnych, o ile takie są wskazania dla dziecka. Oświadczenie w tym zakresie złożyła koordynator placówki.

Z zajęć specjalistycznych odbywających się poza placówką aktualnie korzysta 5 wychowanków. Zajęcia dydaktyczno-wychowawcze, rewalidacyjne, logopedyczne oraz terapie psychologiczne odbywają się w szkołach, do których uczęszczają dzieci, Poradni Zdrowa Psychicznego przy ul. Czerwonego Krzyża w Bydgoszczy (zajęcia socjoterapeutyczne) oraz w Bydgoskim Ośrodku Rehabilitacji, Terapii Uzależnień i Profilaktyki „Borpa”.

10. W zakresie zapewnienia dzieciom opieki dziennej i nocnej: zespół inspektorów na podstawie badanej dokumentacji ustalił, iż w placówce w dni nauki szkolnej w godzinach porannych grupa jest pod opieką 1 wychowawcy. W przypadku konsultacji, zebrań, spotkań, wizyt lekarskich planowanych jest 2 wychowawców. W godzinach popołudniowych dyżur pełni jeden lub dwóch wychowawców w zależności od potrzeb. W godzinach nocnych grupą opiekuje się jeden wychowawca lub opiekunka dziecięca. W dni wolne od nauki i dni świąteczne w ciągu dnia i nocy dyżur pełni jeden wychowawca .

Powyższe zabezpieczenie opieki jest zgodne z obowiązującym standardem określonym w § 11 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Obchód w godzinach nocnych odnotowywany jest w zeszycie raportów (w standardzie - § 12 ust. 2 ww. rozporządzenia).

11. W placówce prowadzone są przez wychowawców:

- Dzienniki zajęć wychowawcy, gdzie wpisywane są codzienne informacje dotyczące wszystkich czynności np. pobudka, toaleta, odrabianie lekcji, zajęcia dodatkowe;
- Arkusze obserwacji wychowanków;
- Zeszyty wyjść – gdzie odnotowywane są wszystkie wyjścia wychowanków (szkoła, lekarz, sklep);
- Zeszyt samodzielnych przepustek;
- Zeszyt przekazywanych informacji o przyjmowanych lekach, urlopowaniu, itp.

Ponadto wychowawcy realizują zajęcia wynikające z planu pracy grupy na dany rok. Zajęcia dostosowane są do wieku i potrzeb wychowanków oraz odnoszą się do aktualnych wydarzeń np. *Światowy Dzień Autyzmu - rozmowy indywidualne na temat akceptacji osób chorych, niepełnosprawnych, symboliczne ubranie niebieskiej odzieży.*

Wychowawcy zgodnie z art.100 ust.1, 2 i 3 ustawy o wspieraniu rodziny organizują pracę z grupą oraz indywidualną pracę z dziećmi, pomagają w nauce, przygotowaniu posiłków, motywują i wspierają w różnych sytuacjach życiowych, pozostają w stałym kontakcie z rodzicami, opiekunami prawnymi, placówkami i instytucjami zewnętrznymi. W ocenie kontrolujących, na podstawie rozmowy stwierdzono, iż wychowawcy prezentują dobrą znajomość rodzinnej sytuacji poszczególnych wychowanków.

12. W Placówce dla każdego wychowanka sporządzana jest:

- Diagnoza psychofizyczna - psycholog i pedagog opracowuje *Diagnozę psychofizyczną wychowanka placówki opiekuńczo-wychowawczej*. Dokument zawiera wszystkie elementy wskazane w §14 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej. Diagnoza jest opracowywana niezwłocznie po przyjęciu wychowanka do BZPOW ul. Traugutta 5;
- Opinia psychologiczna – jako uaktualnienie diagnozy psychofizycznej;
- Opinia pedagogiczna – jako uaktualnienie diagnozy psychofizycznej;
- Karta pobytu zawierająca opis w następujących obszarach:
  - relacje dziecka z rodzicami i innymi osobami bliskimi,
  - funkcjonowanie społeczne dziecka w placówce,
  - funkcjonowanie społeczne dziecka poza placówką,
  - nauka szkolna dziecka, kontakty ze szkołą,
  - stan emocjonalny i samodzielność dziecka,
  - stan zdrowia dziecka oraz pobyty dziecka w szpitalu,
  - leki podawane dziecku,
  - szczególne potrzeby dziecka,
  - znaczące wydarzenia w życiu dziecka,
  - współpraca z instytucjami i organizacjami oraz asystentem rodziny.

Karty pobytu uzupełniane są systematycznie przez wychowawców prowadzących.

- Plan pomocy dziecku (PPD) opracowywany przez wychowawcę kierującego procesem wychowawczym dziecka, plan uwzględnia zdanie dziecka, zawiera cele i działania krótkoterminowe i długoterminowe, modyfikowany jest w zależności od zmieniającej się sytuacji wychowanka, co pół roku sporządzane jest bardzo obszerne podsumowanie planu pomocy dziecku. PPD opracowywany jest we współpracy z asystentem, o ile taki pracuje z rodziną. Analiza PPD wskazuje, iż w przypadku starszych wychowanków zapisy w kolejnych planach powielają się, najczęściej z uwagi na brak istotnych zmian w sytuacji i zachowaniu dziecka. W związku z powyższym, w ocenie kontrolujących, rozważyć należy opracowanie ww. planu na 1 rok lub 2 lata, z zachowaniem obowiązującego terminu modyfikacji.

- Arkusz badań i obserwacji psychologicznych – zawiera zapisy dotyczące zaobserwowanych u wychowanka zachowań (uzupełniany co 2 miesiące) oraz informacje w zakresie przeprowadzonych badań.
- Arkusz badań i obserwacji pedagogicznych – zawiera informacje dotyczące rodzaju oraz zakresu przeprowadzonych badań, a także spostrzeżenia i obserwacje wynikające z bezpośredniego kontaktu z dzieckiem (uzupełniany co 2 miesiące)
- Karty udziału w zajęciach prowadzonych przez psychologa, pedagoga lub osobę prowadzącą terapię, z opisem ich przebiegu - dla każdego wychowanka wymagającego specjalistycznego wsparcia, specjaliści (psycholog, pedagog) prowadzą karty udziału w zajęciach zawierające informacje dotyczące rodzaju i przebiegu zajęć. Ponadto po każdym semestrze następuje podsumowanie efektów pracy z wychowankiem oraz wskazania dotyczące dalszej terapii.

13. W placówce funkcjonuje Zespół do Spraw Okresowej Oceny Sytuacji Dziecka działający zgodnie z Regulaminem Stałego Zespołu stanowiącym Załącznik Nr 2 do Zarządzenia Nr 10/13 Dyrektora BZPOW z dnia 31.01.2013 r.

W posiedzeniach Zespołu uczestniczą: dyrektor, koordynator - wychowawca placówki, psycholog, pedagog, pracownik socjalny, przedstawiciel organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, pracownicy Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Adopcyjnego. Zespół dokonuje okresowej oceny sytuacji wychowanka w miarę potrzeb nie rzadziej niż co pół roku.

Z posiedzeń Zespołu sporządzane są protokoły oraz formułowane na piśmie wnioski dotyczące zasadności dalszego pobytu dzieci w placówce, które przesyłane są do sądu, zgodnie z art. 138 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Placówka dopełnia obowiązku wynikającego z art. 100 ust. 4 ustawy o wspieraniu rodziny, tj. zgłaszania do ośrodka adopcyjnego informacji o przebywających dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną.

14. Prawidłowo prowadzona jest księga ewidencji wychowanków zawierająca imię i nazwisko dziecka, pesel, datę i miejsce urodzenia, adres ostatniego zamieszkania dziecka oraz aktualny adres zamieszkania rodziców dziecka lub jego opiekunów prawnych.

C. Przestrzeganie praw dziecka.

W trakcie kontroli przeprowadzono rozmowy z wychowankami w celu ustalenia, czy placówka przestrzega praw dziecka.

Na tej podstawie, a także na podstawie obserwacji dzieci i badanej dokumentacji ustalono:

- Prawidłowy dostęp do nauki, wszystkie dzieci objęte obowiązkiem szkolnym zostały wyposażone w książki i niezbędne artykuły szkolne, w ocenie dzieci na bieżąco uzupełniane są braki w tym zakresie, wychowawcy utrzymują stały kontakt ze szkołami, dzieci zawsze mogą liczyć na pomoc w nauce. Pomocy w nauce udzielają wychowawcy dyżurujący oraz pedagog.
- Dzieci uczestniczą w placówce w zajęciach praktyczno-technicznych, plastycznych, kulinarnych oraz sportowo-edukacyjnych, które są organizowane na terenie placówki i poza nią (Orlik). Wspólne z wychowawcami biorą udział w wycieczkach rowerowych (do dyspozycji wychowanków 8 rowerów), grach i zabawach na świeżym powietrzu, jeżdżą na rolkach. Ponadto wspólną pasją wychowanków tej placówki jest piłka nożna, grupa integruje się podczas wspólnego oglądania rozgrywek piłkarskich oraz poprzez wspólne wyjścia na mecze. Wychowankom umożliwia się również realizację własnych zainteresowań i pasji poza placówką (kalistenika, treningi piłki nożnej, koszykówki, lekcje gry na gitarze itp.). Należy również podkreślić bardzo dobre wyposażenie placówki w sprzęt RTV oraz komputery, który udało się pozyskać dzięki zaangażowaniu Koordynatora w pozyskiwanie dodatkowych środków finansowych od sponsorów.

- Właściwy dostęp do kultury, rozwoju i wypoczynku – organizowane są wspólne wyjścia do kina, na basen, mecze, wycieczki oraz wyjazdy wakacyjne.
W 2016 roku dzieci wyjeżdżały nad morze do Chłapowa (pobyt 7 dniowy) oraz zorganizowano dla wychowanków wycieczkę jednodniową do Inowrocławia.
W 2017 roku dzieci były w miejscowości Rusinowo w dniach od 30.06.2017 r. do dnia 09.07.2017 r. oraz zorganizowano 2 wycieczki do Solca Kujawskiego oraz Gdańska i Gdyni. Jeden wychowanek brał udział w koloniach profilaktycznych organizowanych przez BORP-ę w Smerzynie w terminie od 12.08.2017 r. do 21.08.2017 r., a kolejny był na obozie harcerskim w miejscowości Biała w dniach od 29.06.2017 r. do dnia 09.07.2017 r. Ponadto wychowankowie uczestniczyli w wielu atrakcjach na terenie miasta (wizyta w Escape Room, Multikinie, Cinema City, Ogród Zoologiczny).
Dzieci uczestniczą w uroczystościach, imprezach rekreacyjno-sportowych oraz okazjonalnych m.in.: Dzień Dziecka, Dzień Sportu, Dzień Babci, wspólna kolacja wigilijna, powitanie lata, dzień sportu, urodziny wychowanków, bierzmowanie.
- Dzieci podczas rozmowy potwierdziły, że mogą spotykać się z bliskimi osobami na terenie placówki i poza nią, kontaktować się telefonicznie z rodziną. Wychowawcy – w ocenie wychowanków – wykazują prawidłowe zainteresowanie ich problemami, zawsze służą pomocą i wsparciem. Wychowankowie podkreślali, iż mają zaufanie do wszystkich wychowawców oraz specjalistów pracujących w placówce, którzy przestrzegają również zasadę dyskrecji w sprawach osobistych. W ocenie kontrolujących, w placówce panuje atmosfera zażyłości, życzliwości oraz wzajemnego szacunku.
- W zakresie ochrony przed poniżającym traktowaniem i karaniem – podczas czynności kontrolnych nie zaobserwowano poniżającego traktowania wychowanków. Same dzieci nie zgłaszały skarg w tym zakresie. Wychowankowie wiedzą za co mogą być nagrodzeni i ukarani. Na potrzeby młodszych wychowanków opracowano tzw. system żetonowy, którego celem jest wygaszanie zachowań niepożądanych oraz zwiększenie częstotliwości zachowań pożądanых i nagradzanie zachowań pozytywnych.
W ocenie kontrolujących jasne określenie zasad porządkuje i ułatwia pracę wychowawczą z dziećmi.
Wszyscy wychowawcy oraz koordynator złożyli oświadczenia w powyższym zakresie.
- W zakresie zrzeszania się - w placówce nie funkcjonuje samorząd wychowanków, natomiast 1 raz w miesiącu odbywają się spotkania społeczności, podczas których wychowankowie mają możliwość wyrażania własnych opinii, wniosków oraz rozstrzygnięcia kwestii spornych pomiędzy wychowankami. W spotkaniach biorą udział: koordynator, wychowawcy, specjaliści oraz koordynator mieszkań usamodzielnienia. Omawiane są aktualne problemy występujące w grupie oraz planowane działania mające na celu eliminowanie sytuacji niepożądanych.

E. Kwalifikacje osób pracujących w placówce.

W placówce pracuje 4 wychowawców, opiekunka dziecięca, koordynator, pracownik socjalny oraz specjaliści – pedagog, psycholog. Wszyscy pracownicy posiadają kwalifikacje zgodnie z wymogami określonymi w art. 98 ust. 1 ww. ustawy w sprawie wspierania rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W aktach osobowych osób pracujących z dziećmi znajdują się oświadczenia wynikające z art. 98 ust. 3 pkt 1, 2, 3 ustawy o wspieraniu rodziny.

Dane ogólne dotyczące wychowanków:

- Ilość miejsc statutowych – 13,
- Stan na dzień kontroli wg księgi ewidencji: 12 wychowanków,

- Skreślonych z ewidencji w 2016 r. - 5 wychowanków, 2017 r.- 2 wychowanków przyjętych w 2016 r. - 4, w 2017 r.- 2 wychowanków,
- Liczba sierot – 0,
- Liczba półsierot – 6,
- Liczba wychowanek w ciąży - w okresie objętym kontrolą, zgodnie z oświadczeniem Koordynatora nie było wychowanki w ciąży,
- Liczba dzieci zgłoszonych do ośrodków adopcyjnych w celu poszukiwania rodziny przysposabiającej – w okresie objętym kontrolą zgłoszono 2 wychowanków (sierpień 2017 r.) oraz uaktualniono zgłoszenia do adopcji rodzeństwa -25.03.2017 r.,
- Liczba dzieci zgłoszonych do organizatora pieczy zastępczej w celu umieszczenia ich w rodzinnych formach opieki – 2 wychowanków,
- Ucieczki z placówki: 4 ucieczki: I - 6 dni, II - 12 dni, III - 2 dni, IV- 49 dni, procedura dotycząca postępowania w tym zakresie zgodna z obowiązującymi przepisami opisana w Zarządzeniu Nr 12/2014 Dyrektora BZPOW,
- Liczba dzieci umieszczonych w MOW - 0, MOS – 1,
- Liczba dzieci usamodzielnionych - 2016 r.- 6, 2017 r.- 2.

W związku z pozytywną oceną działalności jednostki nie wydano zaleceń pokontrolnych.

Kontrolę wpisano do książki kontroli pod numerem 24/2018 w Książce kontroli Placówki w dniach 18,19 i 20 kwietnia 2018 roku.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach. Jeden egzemplarz wystąpienia pokontrolnego przekazuje się kierownikowi kontrolowanej jednostki, za potwierdzeniem odbioru.

Na podstawie art. 197 d ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz § 14 rozporządzenia w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę kontrolowana jednostka może, w terminie 7 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego, zgłosić do niego zastrzeżenia.

Wojewoda, w terminie 14 dni od dnia otrzymania zastrzeżeń, przedstawia stanowisko w sprawie ich uwzględnienia lub nieuwzględnienia.

W przypadku nieuwzględnienia zastrzeżeń przez Wojewodę kontrolowana jednostka jest obowiązana, w terminie 30 dni od dnia otrzymania stanowiska wojewody, o którym mowa powyżej, do powiadomienia Wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych.

W przypadku uwzględnienia zastrzeżeń przez Wojewodę kontrolowana jednostka jest obowiązana, w terminie 30 dni od otrzymania stanowiska, do powiadomienia Wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych, mając na uwadze zmiany wynikające z uwzględnionych zastrzeżeń.

(podpis i pieczęć Wojewody)

